

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214010150
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6214010150.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jána Deáka, v trestnej veci obžalovaného X. V., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 18. augusta 2015, o sťažnosti obžalovaného, proti uzneseniu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 12.08.2015 sp.zn. 3T/17/2014 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 3 Tr. por. s poukazom na ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. súd u obžalovaného X. V. n e n a h r á d z a väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. písomný sľub obžalovaného X. V. za nahradenie väzby n e p r i j í m a.

III. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovaného X. V. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Uznesením samosudcu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 12.08.2015 sp.zn. 3T/17/2014 bol podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. obžalovaný X. V., nar. XX.XX.XXXX, vzatý do väzby, ktorá začala dňom 12.08.2015 o 09.55 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obžalovaný X. V.. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím prvostupňového súdu sa nestotožňuje. Ďalej dodal, že v mesiaci jún 2015 poštovou poukážkou uhradil matke detí L. V., výživné v sume 800,- Eur, pričom od mája 2015 má prácu v Českej republike, a preto bude schopný platiť bežné výživné aj svoje dlžné výživné. Poznamenal, že miesto svojho pobytu oznámil súdu telefonicky asi pred dvomi týždňami, avšak pravdepodobne nebol tento rozhovor súdom zaznamenaný, a tak nemôže byť ani preukázaný. Záverom dodal, že je ochotný dať súdu písomný sľub o tom, že sa bude zúčastňovať pojednávaní súdu a že v prípade prepustenia z väzby bude plniť svoju vyživovaciu povinnosť a splatí svoj dlh na výživnom podľa § 80 Tr. por.

Navrhol preto odvolaciemu súdu zrušiť napadnuté uznesenie a jeho prepustiť z väzby na slobodu.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Týmto postupom zistil, že sťažnosť obžalovaného je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou (§ 183 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

V súlade s týmto postupom odvolací súd zistil, že samosudca okresného súdu v danom prípade rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Zo spisového materiálu vyplýva, že na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši sa vedie trestné konanie pod sp.zn. 3T/17/2014 proti obžalovanému X. V., a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v obžalobe Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, pretože obžalovaný X. V. v období od decembra 2013 do 23.06.2014 dlhoval na výživnom pre svoje maloleté deti sumu vo výške 325,56 Eur.

Dňa 17.07.2014 pod sp.zn. 3T/17/2014 Okresný súd vo Veľkom Krtíši vydal trestný rozkaz, ktorým obžalovaného uznal vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a za to mu uložil s použitím § 46 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. n) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Keďže obžalovaný podal v zákonom stanovenej lehote proti trestnému rozkazu odpor, bolo potrebné vo veci vytyčiť termín hlavného pojednávania, čo prvostupňový súd aj uskutočnil dňa 27.10.2014, ďalej 29.12.2014 a nakoniec 05.03.2015 a to z toho dôvodu, že obžalovaný sa na hlavné pojednávanie nedostavoval. Okrem toho svoju neúčasť neospravedlnil a nepodarilo sa mu ani doručiť predvolanie z adresy pobytu. Predvolanie na hlavné pojednávanie tiež nebolo možné obžalovanému doručiť ani prostredníctvom príslušného OO PZ Vinica. Aj napriek tomu, že obžalovaný vedel, že sa proti nemu vedie trestné stíhanie, neoznámil súdu zmenu miesta pobytu.

Na základe týchto skutočností zo strany Okresného súdu vo Veľkom Krtíši bol dňa 10.07.2015 pod sp.zn. 3T/17/2014 vydaný príkaz na zatknutie, ktorý bol následne aj zrealizovaný.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhovel trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä, ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 72 ods. 1 Tr. por., rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby; za rozhodnutie o nevzatí do väzby sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por., konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase, mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prítomným alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky, týkajúce sa rozhodovania o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti, alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený,

ak v nej neuvedie iné dôvody opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Odvolačný súd tak ako súd prvostupňový dospel k záveru, že trestné stíhanie proti obžalovanému pre skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie sa vedie dôvodne, skutok bol spáchaný, má znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. a existuje aj dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obžalovaný.

Odvolačný súd si preto v tejto súvislosti osvojuje závery súdu prvého stupňa a v ďalšom na ne iba poukazuje.

Zo spisového materiálu vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry vo Veľkom Krtíši podľa § 234 ods. 1 Tr. por. pod sp.zn. Pv 231/14/6610-5 dňa 23.06.2014 podal na X. V., nar. XX.XX.XXXX v X., trvale bytom B. XXX obžalobu pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnej obžalobe. Súd prvého stupňa, ako je už vyššie uvedené, potom, ako bol jeho trestný rozkaz opravným prostriedkom zo strany obžalovaného zrušený, výtýčil hlavné pojednávanie na dni 27.10.2014, 29.12.2014 a 05.03.2015 a pre neúčast' obžalovaného nemohol vo veci ďalej konať a rozhodnúť. Na základe týchto skutočností, keďže obžalovaný sa v mieste trvalého bydliska nezdržoval a nebolo mu možné doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie, bol zo strany súdu prvého stupňa vydaný príkaz na zatknutie, ktorý bol dňa 12.08.2015 o 09.55 hod. aj realizovaný. Obžalovaný pri výsluchu samosudcovi uviedol, že na adrese trvalého bydliska v obci B. č. XXX sa nezdržoval kvôli bývalej manželke, a to aj z dôvodu, aby predišiel konfliktnej situácii. Poznamenal, že je pravdou, že si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, a to z dôvodu, že pracoval v Nemecku, kde ho nevyplatil zamestnávateľ. Poznamenal, že pred dvomi týždňami matke detí poslal 800,- Eur, pričom ale túto skutočnosť nijakým spôsobom nevedel zdokladovať. Ďalej dodal, že je rozvedený a má celkovo tri vyživovacie povinnosti, pričom okrem detí od manželky má dieťa aj z mimomanželského vzťahu. Ani na dieťa z tohto vzťahu si neplnil vyživovaciu povinnosť riadne a včas. Na záver dodal, že mesačne zarobí 1.200,- Eur, pričom okrem uvedeného príjmu iný zdroj príjmu nemá. Poznamenal, že v doterajšom živote bol raz súdne trestaný (z odpisu registra trestov však vyplýva, že doposiaľ bol dvakrát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 1T/55/2014).

V súhrne možno teda konštatovať, že u obvineného existujú konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú existenciu väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., nakoľko obžalovaný aj keď má trvalé bydlisko, v tomto čase sa v ňom nezdržuje a hoci vedel, že voči nemu je vedené trestné stíhanie, nijakým spôsobom adresu svojho prechodného bydliska orgánom činným v trestnom konaní, ani súdu neoznámil. Na základe týchto skutočností bolo nutné vydať jednak príkaz na jeho zatknutie a aj európsky zatýkací rozkaz, ktorý však realizovaný nebol.

Zo spisového materiálu možno zistiť, že obžalovaný bol doteraz dvakrát súdom trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, dňa 07.04.2014 sp.zn. 1T/55/2014, právoplatným 23.04.2014, a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní osemnásť mesiacov, teda do 24.10.2015. Z uvedeného teda vyplýva, že tejto trestnej činnosti sa obžalovaný dopustil v dobe podmieneného odsúdenia za obdobný prečin.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že výklad pojmov konkrétna skutočnosť odôvodňujúca väzbu je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania, či tento účel nemožno dosiahnuť inak. Konkrétne skutočnosti, zakladajúce dôvod väzby v danej veci vychádzajú zo skutkových okolností, ktoré vzišli z dôkazov, z doposiaľ zdokumentovaných v spisovom materiáli, týkajúcich sa obžalovaného.

Konkrétne skutočnosti, ktoré sú podrobne rozvedené v uznesení prvostupňového súdu o vzatí obžalovaného do väzby sú najmä v tom smere, že obžalovaný v mieste trvalého bydliska sa nezdržuje, orgánom činným v trestnom konaní, ani súdu neoznámil miesto pobytu, a preto bolo potrebné jednak voči nemu vydať európsky zatýkací rozkaz ako aj príkaz na zatknutie, ktorý bol, ako je už vyššie uvedené aj zrealizovaný.

Odvolačný súd na rozdiel od prvostupňového súdu sa však zaoberal aj možnosťou, či v danom prípade nie je možné väzbu obžalovaného nahradiť inými prostriedkami, a to najmä uvedenými v ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda náhrada väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Konal tak na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky 2ÚS 67/2014-41, z ktorého možno zistiť, že sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o väzbe je oprávnený (a vzhľadom na preferenciu osobnej slobody, vyplývajúcej z čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) a aj povinný skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obžalovaného na slobodu za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka, a to aj v prípade, ak taký návrh nebol výslovne uplatnený. Konal tak preto, lebo opačný výklad ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať za ústavne súladný. Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka totiž nie je vôbec viazaný na výslovný návrh, resp. prejav vôle zo strany či už obžalovaného alebo daného úradníka, nakoľko žiadne ustanovenie Trestného poriadku neustanovuje, že by bolo povinnosťou obžalovaného alebo inej osoby, výslovne navrhnúť tento prostriedok nahradenia väzby. Taktiež skúmal aj možnosť nahradenia väzby písomným sľubom, ktorý obžalovaný v rámci svojej sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu poskytol.

Keďže však v danom prípade ide o obžalovaného, ktorý sa v mieste trvalého bydliska nezdržuje a v minulosti už prišiel do rozporu so zákonom za také isté protiprávne konanie, za aké je trestne stíhaný aj v súčasnej dobe a tohto protiprávneho konania sa mal dopustiť v dobe podmieneného odsúdenia, odvolací súd dospel k záveru, že dohľad probačného a mediačného úradníka v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. ani nahradenie väzby písomným sľubom v zmysle ust. § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. u neho neprichádza do úvahy, a preto takéto inštitúty, ktoré by nahradili jeho väzbu, neakceptoval.

Podľa § 194 ods. 3 Tr. por., ak nedostatok v uznesení spočíva v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, aby vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia buď ho sám doplniť alebo uložiť orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažovateľ smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže sťažnosť obžalovaného Štefana Bobáka dôvodná nebola, odvolací súd v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol s tým, že u obžalovaného ani nenahradil väzbu písomným sľubom, ani dohľadom probačného a mediačného úradníka v zmysle § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.